

**UCHWAŁA NR XIII/89/2019
RADY GMINY LIPIE**

z dnia 8 listopada 2019 r.

**w sprawie przyjęcia do realizacji projektu socjalnego pn. „Utworzenie Punktu Wsparcia Rodziny”
oraz utworzenie Punktu Wsparcia Rodziny w gminie Lipie**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art.40 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.) oraz art.17 ust.2 pkt 3a i art. 36 pkt 2 lit. g ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.)

**Rada Gminy Lipie
uchwala, co następuje:**

§ 1. W celu wykonywania zadań własnych gminy Lipie przyjmuje się do realizacji projekt socjalny pn. „Utworzenie Punktu Wsparcia Rodziny w gminie Lipie”, który stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Tworzy się Punkt Wsparcia Rodziny w gminie Lipie.

§ 3. Punkt Wsparcia Rodziny, o którym mowa w § 2 działa w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipiu. Obsługę organizacyjno-techniczną Punktu Wsparcia Rodziny zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu.

§ 4. Klientami Punktu Wsparcia Rodziny będą osoby i rodziny, w których występują przesłanki do udzielenia pomocy, a w szczególności alkoholizm, przemoc, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

§ 5. Punkt Wsparcia Rodziny funkcjonuje w oparciu o Regulamin Punktu Wsparcia Rodziny w gminie Lipie, który ustala stosownym zarządzeniem Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipiu.

§ 6. Korzystanie z porad Punktu Wsparcia Rodziny jest nieodpłatne.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipie.

§ 8. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Przewodniczący Rady
Gminy Lipie

Zbigniew Bystrzykowski

Załącznik do uchwały Nr XIII/89/2019
Rady Gminy Lipie
z dnia 8 listopada 2019 r.

PROJEKT SOCJALNY

„Utworzenie Punktu Wsparcia Rodziny w gminie Lipie”

„ Tak wiele grzechów można by uniknąć, gdyby ludzie naprawdę kochali swój dom”.

Bl. Matka Teresa z Kalkuty

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	1
2. Sytuacja demograficzna gminy.....	2
3. Diagnoza i analiza problemu w gminie Lipie.....	4
4. Cel projektu.....	6
5. Planowane działania.....	6
6. Usługi.....	7
7. Siedziba.....	7
8. Środki finansowania.....	7
9. Prowadzenie Punktu Wsparcia Rodziny.....	8
10. Zatrudnienie.....	8
11. Harmonogram.....	8
12. Zakładane rezultaty.....	8
13. Zakończenie.....	9

1. WSTĘP

Jednym ze świadczeń pomocy społecznej jest poradnictwo specjalistyczne, a zadaniem własnym gminy podejmowanie zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy i tworzenie w tym zakresie projektów socjalnych. Obecnie rodzina wiejska przechodzi szereg przemian. O rodzinie znajdującej się w kryzysie mówimy wówczas, gdy relacje pomiędzy jej członkami są zaburzone i rzutują na samopoczucie psychiczne oraz fizyczne zarówno dzieci jak i rodziców. Kryzys rodziny może być spowodowany takimi czynnikami jak: przemoc fizyczna czy psychiczna, wykorzystywanie seksualne, alkoholizm i narkomania oraz bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. O tym, czy daną rodzinę można uznać za rodzinę znajdującą się w kryzysie, decyduje skala zaburzeń w jej funkcjonowaniu. Rodzina, w której występują problemy życiowe nie zaspokaja potrzeb emocjonalnych jej członków, nie zapewnia bezpieczeństwa, ani właściwych warunków do jej prawidłowego rozwoju i wzrastania dzieci w tej rodzinie. Innymi słowy nie spełnia istotnych funkcji z punktu widzenia zdrowia psychicznego samych członków rodziny oraz całego społeczeństwa. Alkoholizm, czy inne uzależnienie jednego z członków rodziny negatywnie wpływa na relacje ze wszystkimi członkami rodziny, w tym dziećmi oraz naraża na długotrwały stres. W efekcie dziecko nie nabywa właściwych wzorców funkcjonowania w rodzinie i społeczeństwie, dręczy go stałe poczucie zagrożenia, czuje się gorsze, boi się angażować w głębsze relacje z innymi. Każda rodzina tworzy swoistą dla siebie równowagę, która pozwala jej na przeżywanie poczucia wspólnoty, a także udzielanie sobie wsparcia. Stres w rodzinie jest stanem napięcia wywołanym brakiem zachowania równowagi między możliwościami rodziny, a wymaganiami zewnętrznymi i wewnętrznymi.

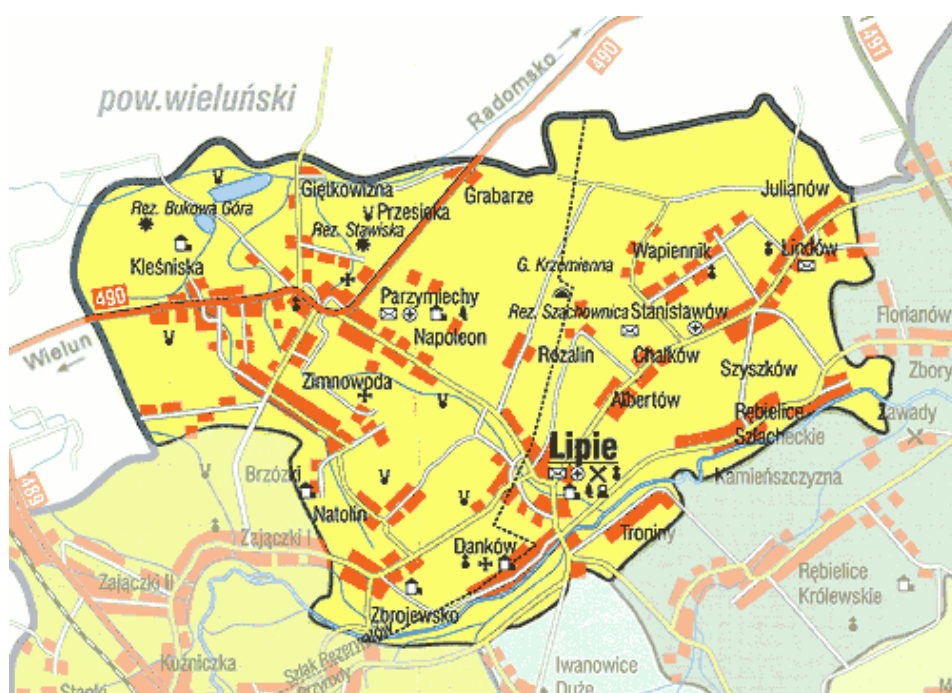
Wystąpieniu kryzysu sprzyjają:

- zmiany w strukturze rodziny np. śmierć, rozwód,
- uzależnienie od alkoholu, czy środków psychotropowych,
- przemoc domowa, w tym przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna,
- chłód emocjonalny rodziców, brak zainteresowania potrzebami dzieci,
- nadmierna kontrola i nadopiekuńczość wobec dzieci,
- wydarzenia losowe, incydentalne.

Celem pomocy rodzinie w kryzysie jest umożliwienie poradzenia sobie z przejściowym brakiem równowagi wywołanym krytycznym wydarzeniem. Dlatego tak ważna rola psychologów, terapeutów w rozpoznawaniu problemów i udzielaniu odpowiedniej i fachowej pomocy zarówno osobom uzależnionym, współuzależnionym, sprawcom oraz ofiarom przemocy, a także dzieciom z rodzin niewydolnych pod względem opiekuńczo - wychowawczym, czy przeżywającym innego rodzaju kryzys spowodowany np. śmiercią rodzica, rozwodem itp. Umożliwienie poradzenia sobie z przejściowym kryzysem zwiększy prawdopodobieństwo wystąpienia korzystnych zmian w rodzinie.

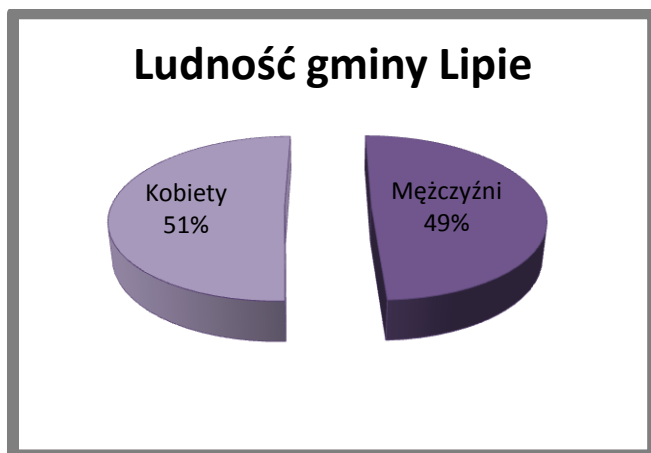
2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA GMINY

Gmina Lipie położona jest w północnej części województwa śląskiego. Jest jedną z dziewięciu gmin wchodzących w skład powiatu kłobuckiego. Mieści się w powiecie kłobuckim. W skład gminy wchodzi 21 miejscowości. Gmina podzielona jest na 19 sołectw. Gmina Lipie sąsiaduje: od północy z gminą Działoszyn i gminą Pątnów, od zachodu z gminą Rudniki, od południa z gminą Krzepice i Opatów, a od wschodu z gminą Popów. Gmina Lipie zajmuje obszar 99,07 km², co stanowi 11,14 % powierzchni powiatu kłobuckiego.

Według danych - stan na dzień 31.12.2018 r. gmina liczyła 6288 mieszkańców, w tym 3176 kobiet i 3112 mężczyzn.

Wykres 1 Statystyka mieszkańców według płci

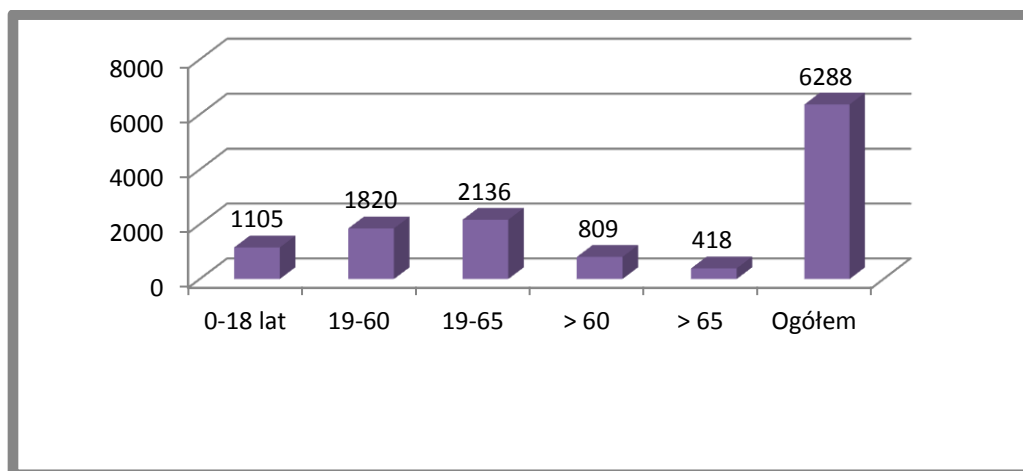

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy na dzień 31.12.2018 r.

Z danych statystycznych mieszkańców w podziale według płci w 2018 r. obserwowano nieznaczną przewagę kobiet / 2 % więcej niż mężczyzn /, a więc w strukturze płci liczniejsza to populacja kobiet.

W gminie Lipie w 2018 r. zamieszkiwało 1105 osób w wieku od 0 - 18 lat, od 19 - 60 lat zamieszkiwało 1820 osób, w wieku od 19 - 65 lat – 2136 mieszkańców, powyżej 60 roku życia – 809 osób, powyżej 65 roku życia 418 mieszkańców.

Wykres 2 Statystyka mieszkańców według wieku.

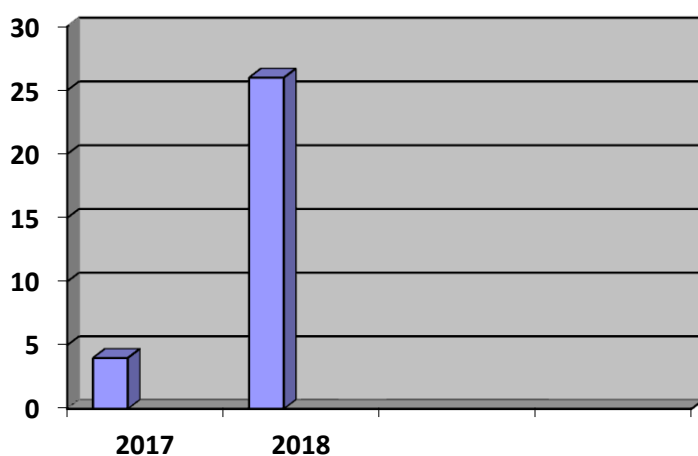
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy na dzień 31.12.2018 r.

3. DIAGNOZA I ANALIZA PROBLEMU W GMINIE LIPIE

Oszacowanie występowania zjawisk wywołujących kryzys w rodzinie m.in. przemocy w rodzinie na terenie gminy Lipie możliwe jest między innymi dzięki procedurze „Niebieskiej Karty”. Procedura ta jest prowadzona w ujawnionych przypadkach przemocy w rodzinie, jak również w przypadkach, w których istnieje uzasadnione podejrzenie, występowania przemocy. Zjawiskiem przemocy na terenie gminy Lipie zajmuje się powołany w 2011 r. Zespół Interdyscyplinarny.

W 2017 r. do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 4 Niebieskie Karty, natomiast w 2018 r. wpłynęło - 26 NK. Niebieskie Karty sporządzone były przez przedstawicieli Policji oraz pracowników GOPS w Lipiu w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie. Ilość Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w latach 2017 - 2018 zobrażona została na poniższym wykresie.

Wykres 1 Ilość NK, które wpłynęły do ZI w latach 2017-2018

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Lipiu.

Jak pokazuje wykres, najwyższy wzrost liczby NK zaobserwowano w roku 2018 r. Do dnia 20 października 2019 r. do ZI wpłynęło 11 NK. Jak wynika z danych statystycznych gmina Lipie jest jedną z gmin w powiecie, gdzie do ZI wpływa największa ilość NK.

W związku z problemem przemocy w rodzinie GOPS realizuje Gminny Program Przeciwdziałania oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu udziela pomocy finansowej i rzeczowej w postaci żywności, a także porad i pracy socjalnej rodzinom, w których występuje przemoc domowa oraz alkoholizm. Z powodu alkoholizmu z pomocy GOPS skorzystało w 2018 r. - 12 rodzin. Pracownicy socjalni oraz dzielnicowy prowadzą monitoring rodzin z problemem przemocy domowej. Zespoły Szkolno - Przedszkolne realizują programy profilaktyczne, prowadzą szkolenia kadry w zakresie uzależnień, dla rodziców organizują wykłady, dla uczniów prelekcje, prezentacje multimedialne. Uczniowie mają zapewnioną pomoc pedagoga, który również prowadzi pogadanki na temat przemocy, uzależnień, cyberprzemocy, czy agresji w szkole. Odczuwalny w szkołach z terenu gminy Lipie jest brak pomocy psychologicznej.

W gminie Lipie oprócz realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowany jest także Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipiu prowadzi skoordynowane działania, w tym:

- ✓ *udzielanie rodzinom pomocy finansowej, w których występuje problem alkoholowy lub przemoc domowa,*
- ✓ *pomoc na dofinansowanie grup parafialnych/świątlice środowiskowe/ prowadzonych dla dzieci i młodzieży,*
- ✓ *pomoc finansowa przeznaczona na organizowanie życia sportowego dzieci i młodzieży,*
- ✓ *prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,*
- ✓ *finansowanie spektakli w szkołach oraz materiałów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z terenu gminy o tematyce szkodliwego działania alkoholu, dopalaczy i narkotyków.*

W 2018 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipiu wpłynęło **14** wniosków o leczenie odwykowe. W przypadku **3** osób kontynuowano procedurę z 2017 roku. W 2019 roku – stan na 20 października do Komisji wpłynęło **10** wniosków.

Pomimo w/w działań skala występowania zjawiska przemocy, alkoholizmu, czy problemów opiekuńczo-wychowawczych nie maleje, ale narasta. Analiza potrzeb w w/w zakresie wskazuje na fakt, iż zasoby pomocowe dostępne w gminie Lipie nie są wystarczające do udzielania efektywnego wsparcia mieszkańcom gminy zagrożonym kryzysem, czy objętym sytuacją kryzysową. Dlatego też niezbędnym jest utworzenie Punktu Wsparcia Rodziny na terenie gminy Lipie.

4. CEL PROJEKTU

Stworzenie efektywnego systemu wsparcia oraz podjęcie skoordynowanych działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w kryzysie z terenu gminy Lipie.

Punkt wsparcia rodziny, będzie miał na celu zapewnienie bezpłatnych i bezstronnych konsultacji psychologicznych oraz profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy, a także porad psychologa skierowanych dla dzieci wykazujących trudności wychowawcze. Punkt Wsparcia będzie oferował wstępną informację i edukację na temat metod, form pomocy, a także zapobiegania powstawaniu problemów w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie, zaplanowanie pomocy psychologicznej dla rodziców i dzieci wykazujących problemy opiekuńczo-wychowawcze.

5. PLANOWANE DZIAŁANIA

Pomoc w Punkcie Wsparcia Rodziny będzie ukierunkowana na :

- diagnozę potrzeb i oczekiwań,
- rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta,
- poradnictwo specjalistyczne skierowane dla osób uzależnionych, współuzależnionych, doznających i stosujących przemoc w rodzinie oraz dla rodziców borykających się z trudnościami wychowawczymi i ich dzieci,
- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach stacjonarnych lub niestacjonarnych,

- udzielanie wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową i stosującym przemoc domową, motywowanie ofiar i sprawców do udziału w programie korekcyjnym, czy terapii,
- udostępnianie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy znajdujących się poza terenem gminy.

Specjaliści zatrudnieni w Punkcie Wsparcia Rodziny będą diagnozować problemy klienta w zakresie uzależnień, przemocy domowej oraz problemów opiekuńczo-wychowawczych wykazywanych przez dzieci. Po dokonanej diagnozie potrzeb i oczekiwań dalszym etapem działania będzie zaplanowanie pomocy i udzielenie wsparcia osobom/rodzinom korzystającym z usług Punktu. Do Punktu Wsparcia Rodziny będą mogły zgłaszać się osoby i rodziny kierowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu, Zespół Interdyscyplinarny w Lipiu, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipiu oraz dyrektorów Szkół znajdujących się na terenie gminy Lipie.

6. USŁUGI

Usługi Punktu Wsparcia Rodziny przeznaczone będą dla mieszkańców gminy Lipie i świadczone nieodpłatnie.

7. SIEDZIBA

Budynek będący własnością gminy Lipie, w którym mieści się m.in. biblioteka publiczna, remiza OSP. Budynek mieści się w miejscowości Parzymiechy, przy ul. Częstochowskiej 7, 42-164 Parzymiechy.

8. ŚRODKI FINANSOWANIA

Działalność finansowana będzie ze środków pochodzących z budżetu gminy, w tym pozyskanych w ramach realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

9. PROWADZENIE PUNKTU WSPARCIA RODZINY

Obsługę organizacyjno – techniczną Punktu zapewnią będą pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipiu.

10. ZATRUDNIENIE

W Punkcie Wsparcia Rodziny zatrudnione będą osoby : psycholog ds. uzależnień, terapeuta ds. uzależnień, psycholog dziecięcy. Osoby te będą pełnić dyżury w zależności od potrzeb zakładając, że każdy z nich będzie pełnił dyżur 2 godziny tygodniowo.

Do zadań osób zatrudnionych w Punkcie należeć będzie prowadzenie statystyk udzielanych informacji, porad i konsultacji. Osoby zatrudnione będą zgodnie z Regulaminem Zamówień Publicznych obowiązującym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lipiu.

11. HARMONOGRAM

Projekt realizowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu. Rozpoczęcie działań w ramach projektu socjalnego planowane jest od miesiąca stycznia 2020 r.

Diagnoza środowiska lokalnego wskazuje na konieczność utworzenia Punktu Wsparcia Rodziny ze względu na fakt, iż istnieją takie potrzeby w środowisku lokalnym tj. brak psychologów w szkołach, brak specjalistów w gminie Lipie z zakresu terapii uzależnień, czy przemocy domowej.

12. ZAKŁADANE REZULTATY

Utworzenie Punktu Wsparcia Rodziny pozwoli mieszkańcom gminy Lipie na uzyskanie fachowej pomocy psychologicznej i terapeutycznej. Rodziny znajdujące się w kryzysowej sytuacji dzięki pomocy specjalistów będą mogły prawidłowo funkcjonować w środowisku lokalnym.

13. ZAKOŃCZENIE

Realizowany projekt socjalny jest wsparciem dla najbardziej potrzebującej części społeczności lokalnej oraz odpowiedzią na zdiagnozowaną potrzebę pomocy psychologicznej i terapeutycznej osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej spowodowanej różnego rodzaju czynnikami przejściowymi. Utworzenie Punktu Wsparcia Rodziny wpisuje się w lokalną mapę pomocy. Kadra, która będzie zatrudniona w Punkcie to osoby posiadające kompetencje do pomagania, do udzielania szeroko rozumianej pomocy psychologicznej i terapeutycznej w różnych sytuacjach kryzysowych. Miejsce usytuowania Punktu zapewni klientom poczucie bezpieczeństwa i anonimowości. Wykwalifikowana kadra oraz znacznie poszerzony wachlarz usług pomoże osobom i rodzinom wyjść z kryzysu. Brak podjęcia skoordynowanych działań na rzecz w/w osób niesie za sobą koszty społeczne tj. agresję, autoagresję, reakcje psychotyczne, które to stanowią poważne utrudnienie w funkcjonowaniu systemów społecznych. Nieprawidłowo funkcjonująca rodzina przyczynia się do powstania niedostosowania społecznego oraz utraty kontroli nad własnym życiem. Utworzenie efektywnego systemu wsparcia jest odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby rodzin/osób gminy Lipie, znajdujących się w kryzysie, czy zagrożonych wystąpieniem kryzysu.

Wobec powyższego realizacja niniejszego projektu socjalnego jest zasadna.